

KULTURNE VREDNOSTI – Pivnice

Gajenje vinove loze u Krajini je u velikoj meri sačuvalo tradicionalni način podizanja vinograda, rezidbe, obrade i pravljenja vina. Prerada grožđa i nega vina odvijaju se u posebnim prostorijama - objektima koje se nazivaju pivnice (pimnice). Građene su od kamena, često tesanog, od brvana ili bondruka, debelih zidova, često i preko 60 cm.

Pivnice se više ne grade i u mnogim selima su kompleksi pivnica nestali, ostale su sačuvane Rajačke, Rogljevske, Smedovačke, Štubičke i Bratujevačke pivnice. Domaćini su se potrudili da neke od njih preurede u savremeni funkcionalni prostor, zadržavajući specifičan ambijent. Taj prostor su ponudili turistima i u pivnicama se može degustirati i kupiti vino.

Pivnice u selu Rajac se nalaze nedaleko od istoimenog sela, na brežuljku pored Timoka. Predstavljaju jedinstven arhitektonski kompleks vinskih podruma nastao od polovine XVIII do tridesetih godina XX veka. Kompleks čini 270 pivnica oko centralnog trga sa česmom. Građene su od tesanog kamena i brvana, a pokrivene ćeramidom. Podrumi su delimično ukopani u zemlju kako bi temperatura vrlo malo varirala tokom godine, a na spratu su prostorije za boravak u doba berbe i negovanja vina.

Pivnice u selu Rogljevo predstavljaju kompleks od oko 150 pivnica. Većina je podignuta u XIX. veku, mada se smatra da ih je, kao i u drugim mestima, bilo i u XVIII. veku. Kao i ostala naselja pivnica fomirane su od nepravilnih uličica sa središnjim platoom sa zapisom i natkrivenim bunarom kao kulturnim i zbornim mestom.

Pivnice sela Štubik nalaze se na oko 5 km od Negotina, a 15-ak od istoimenog sela. Nekada ih je bilo preko 300, a do današnjih dana je ostalo sačuvano tek tridesetak. Građene su kao prizemne drvene zgrade sa tremom, ili pak spratne sa podrumom.

Pivnice u selu Smedovac se za razliku od prethodnih kompleksa nalaze na samom ulazu u selo, na putu između Rogljeva i Rajca.

Osim pomenutih, treba napomenuti da je najveći kompleks pivnica nekada bio u selu **Tamnič**, sa kamenom popločanim ulicama i trgovima u kojima su radile trgovine. Međutim poslednja kamena pivnica u ovom kompleksu je porušena 1955. godine.

MANIFESTACIJA - Sv. Trifun na Rajackim pivnicama

U opštini Negotin jedna od najvažnijih poljoprivrednih aktivnosti je uzgajanje vinove loze i proizvodnja vina. Svake godine 14.februara na Rajackim pivnicama se proslavlja Sveti Trifun, zaštitnik vinara i vinogradara. Uz prisustvo velikog broja gostiju, Negotinsko Sveštenstvo ce prerezati slavski kolac, zarezati vinovu lozu I na taj nacin dati blagoslov pocetku rezidbe loze u Krajinskom vinogorju. Posetiocima ce domacini ponuditi degustaciju cuvenih Krajinskih vina, i upoznati ih sa nacinom proizvodnje vina u ovim krajevima. U pivnicama ce biti priredene izložbe Udruženja likovnih stvaralaca Negotina, Umetničko-zanatske radionice Zan Art koje ce predstaviti suvenire i lepotu tkanja, veza, pletenja i heklanja. Uz degustaciju vina i predstavljanje narodnog stvaralaštva Istocne Srbije, prisutni ce imati prilike i da uživaju u zvucima tradicionalnih izvornih instrumenata. Pored zvaničnog dela programa za sve one koje, pored degustacije i uživanja, interesuje da saznaju i nesto više u oblasti vinogradrstva, moći će u okviru predavanja na temu „Problemi u zaštiti vinove loze i bolesti vinove loze” .U saradnji sa Ministarstvom za poljoprivredu bice obradena i tema „Podsticajna sredstva u krčenju starih i podizanju novih vinograda ”.

